

Het Belgisch betalingsbevel in 6 vragen

<< Uitgebreide versie van het artikel verschenen in de Juristenkrant dd. 24/06/2009 >>
<< versie 20090624 >>

1. Europa verplicht België een Belgisch betalingsbevel in te voeren ?

De Europese Verordening 1896/2006 legt enkel een procedure vast voor 'grensoverschrijdende zaken' en is ook in de België maar van toepassing wanneer eiser en verweerder in een verschillende lidstaat van de Europese Unie wonen.¹ Niet wanneer verweerder en eiser in België wonen. De Verordening verplicht verder geenszins België om voor 'binnenlandse zaken' de procedure ook in te voeren of bestaande nationale procedures te harmoniseren met de Europese procedure.^{2 3}

2. Belgische schuldeisers zonder betalingsbevel tegen Belgische consumenten worden gediscrimineerd ?

Belgische schuldeisers kunnen zoals buitenlandse het Europees betalingsbevel gebruiken en met name ook tegen al hun buitenlandse consumenten verspreid over meer dan twintig lidstaten. Zij weten ook, zonder discriminatie, hun 'internationale transacties' binnen de EU gepromoot zoals bedoeld door de Verordening.⁴

Zonder betalingsbevel in 'interne aangelegenheden' discrimineert verder de wetgever niet zonder meer Belgische schuldeisers in vergelijking met buitenlandse schuldeisers als het over consumenten in België gaat. Ze hebben ook recht op snelle betaling van hun schulden, maar dit moet niet per se met een betalingsbevel worden gerealiseerd. Belgische schuldeisers spreken de voertaal, kennen het Belgisch recht en rechtssysteem, kunnen vlot ter zitting verschijnen etc. Buitenlandse schuldeisers niet. Voor hen is er zo meer of andere verantwoording aanwezig een procedure te verzinnen zonder persoonlijke verschijning (zodat geen verre afstand moet worden overbrugt) en met gebruik van standaardformulieren (zodat

---

¹ Artikel 1 en 2 van Verordening 1896/2006 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:399:0001:0032:NL:PDF>)

² Overweging 10 van de preambule van Verordening 1896/2006

³ Zie ook <http://www.europa-nu.nl/9353000/1/j9vvh6nf08temv0/vh7wng097dxy> en met name onderdeel 8 en het feit dat Nederland, zoals de meerderheid van de EU-lidstaten, geen eenzijdige procedure zal invoeren voor 'binnenlandse zaken' aangaande de zgn. niet-betwiste geldsommen (omdat zij inzake (na afschaffing van hun summere rechtspleging tientallen jaren geleden) verder zullen vertrouwen op hun (bijzondere) 'verstekprocedure' (met kans op tegenspraak) en/of hun 'incasso kort geding' (eenzijdig maar enkel voor eisers die werkelijk, acuut en aantoonbaar in financiële moeilijkheden zitten (door de betalingsachterstand)))

⁴ Opmerking: aan tegenstanders van het betalingsbevel en consumentenorganisaties en vakbonden e.d.m. in het bijzonder wordt soms verweten dat ze 'krokodillentranchen' wenen omdat ze niet tegen de Belgische wetgever nu moeten ageren doch wel hadden moeten ageren tegen de Europese Wetgever enkele jaren geleden; nu, neemt men het toepassingsgebied van de Verordening in acht, kan men gerust stellen dat de Verordening destijds, en op heden ook nog, een 'marginale' aangelegenheid betreft, of zou moeten betreffen, voor de 'gewone' particulier en/of consument in België: jan modaal koopt en neemt zijn diensten voor zowat 100% in België af (behoudens uitgaven met vakantie, als jan dat al gegund is)

taalproblemen tot een minimum worden herleidt). Het betreft ongelijke situaties, die een wetgever ongelijk kan behandelen.^{5 6} Wat veel EU-lidstaten dan ook doen en zullen blijven doen.^{7 8}

3. Zonder betalingsbevel tegen de Belgische consument kunnen faillissementen in België niet doeltreffend worden voorkomen?

Men zegt snel dat betalingachterstanden 1 op 4 faillissementen veroorzaken en dat een betalingsbevel dan de oplossing is.

1) Wat dit cijfer betreft: a) veel ondernemingen handelen niet met consumenten of handelen enkel met hen tegen voorafgaande of onmiddellijke betaling zonder risico op betalingsachterstand; b) genoemde cijfers over betalingsachterstand betreffen meestal studies over *business to business* transacties tussen ondernemers en ondernemingen onderling en tussen dezen en de overheid over de levering van goederen en diensten, waar het veelal over grotere bedragen gaat; c) het is niet duidelijk of in de studie de betalingsachterstand de enigste en/of voornaamste oorzaak van het faillissement was; en d) een andere studie zei dat 97 % van de consumenten in 2003 tijdig betaalde. Al voorgaande stelt de verantwoording voor een betalingsbevel ook tegen consumenten ernstig in vraag. In welke mate is de consument en diens betalingsachterstand eigenlijk oorzaak van faillissementen? Een afdoende verantwoording is nochtans noodzakelijk aangezien een eenzijdige procedure minstens een inmenging is met de rechten toegekend door art. 6 EVRM aan elke particulier die het voorwerp van de procedure kan uitmaken.

2) Personen die na herinnering en aanmaning niet betalen, kan men in twee categorieën onderverdelen: zij die echt onwelwillend zijn en zij die niet kunnen wegens onvoldoende inkomsten en/of schuldoverlast. Tegen de tweede categorie, wellicht de grootste categorie bij wanbetalende particulieren, zal een betalingsbevel niet per se leiden tot snellere invordering van geldsommen. “*Een kale steen kan men niet stropen.*”⁹ Voor schuldeiser wordt

---

⁵ *a contrario* M. STORME, «De verhouding tussen de Europese procesrechtelijke verordeningen (in het bijzonder geringe vorderingen) en het interne Belgische procesrecht», Ius & Actores 2009/1, Groep de Boeck, 2009, Brussel, p. 19-40: hier wordt gesteld dat zowat elke afwijking van Belgische wetgeving in vergelijking met de Verordening, in het nadeel van eiser, een discriminatie is van diezelfde eiser; nochtans kunnen niet zonder meer gevestigde rechtsbronnen worden aangehaald die deze stelling staven

⁶ Opmerking: vraag *de lege feranda* kan zijn in welke mate men een ‘loutere discriminatie’ kan invoeren wanneer dit ‘afwezigheid van wetgeving’ betreft, en enerzijds deze afwezigheid expliciet gewild is door de (nationale) wetgever (= geen betalingsbevel (met eenzijdig verzoekschrift) voor Belgische schuldeiser tegen Belgische inwoner) en anderzijds de (Europese) Verordening waaraan men de discriminatie wil verankeren geenszins van toepassing is, en wil zijn, op de situaties waarin eiser meent gediscrimineerd te worden (= betalingsbevel enkel wanneer eiser en verweerder niet in België / eenzelfde EU-lidstaat wonen)

⁷ Zie voetnoot 3 + deze vraag: Is Nederland dan wel de *far west* door geen eenzijdige procedure voor nationale geschillen te voorzien dan wel een land bekend dat te pas en te onpas haar onderdanen en haar ondernemingen en ondernemers discrimineert?

⁸ Wat men niet zonder meer zal kunnen ‘omzeilen’ door schuldvorderingen naar het buitenland te cederen (wat men dan dus enkel en alleen doet om de normale nationale procedures te vermijden): omdat hiervoor de Verordening niet bedoeld was aangezien gaat over de promotie gaat van ‘internationale handel’ (waarbij eiser en verweerder van bij de beginne in een andere EU-lidstaat wonen) en het ‘vrij verkeer van personen’ (waarbij eiser of verweerder verhuist naar een andere EU-lidstaat) (waarbij, wat ondernemingen betreft, men moet aannemen dat ze in België ‘wonen’ zodra ze hier een vestiging hebben (waardoor ze hier als ‘binnenlandse’ onderneming handel drijven (en fiscale voordelen genieten)): omdat dergelijke werkwijze wel degelijk kan worden aanzien als rechtsmisbruik (niet dan zozeer omdat deze werkwijze ook voor verweerder ‘goedkoper’ en ‘sneller’ zou zijn, wel omdat eiser een rechtsprocedure aanwendt die per se nadeliger is voor de rechten van verdediging van verweerder): omdat verweerder tegen de overnemer dezelfde rechten kan invoeren als tegen de oorspronkelijke schuldeiser wat in casu, totnogtoe, de onmogelijkheid van een betalingsbevelprocedure omvat; *a contrario* M. STORME, «De verhouding tussen de Europese procesrechtelijke verordeningen (in het bijzonder geringe vorderingen) en het interne Belgische procesrecht», Ius & Actores 2009/1, Groep de Boeck, 2009, Brussel, p. 19-40: ten overvloede; de EU-Verordening zelf ook staat wel degelijk op zeer gespannen voet met art. 6 EVRM

⁹ Zie ook E. BREWAEYS, «Conclusies», Ius & Actores 2009/1, Groep de Boeck, 2009, Brussel, p. 83-85 en met name “*Het probleem zit dieper. Tijdens het debat is reeds opgemerkt dat veel mensen niet kunnen betalen. Niet iedereen die zijn verbintenissen niet nakomt, is ter kwader trouw, hoewel die woorden iets te gemakkelijk in de mond liggen van rechtspractici. Een vrederechter merkte het hier vandaag op: “les gens ne paient pas, parce qu’ils n’ont pas de sous”*”.

het dan langdurend en duur wanneer deze kosten van gerechtelijke invordering moet voorschieten maar niet kan recupereren.¹⁰ Dan ook is het betalingsbevel geen preventie van faillissementen.

4. Enkel voor onbetwiste geldsommen ?

Er is geen pertinent criterium zoals vereist door art. 6 EVRM waardoor de wetgever gerust kan zijn dat betalingsbevelen enkel gerechtvaardigde sommen zullen bevatten:

1) Men mag hierbij niet op het oordeel van schuldeisers steunen. Het is een feit dat ze, ook ter goeder trouw, sommen invorderen die niet wettelijk zijn. Lees de rapporten van bijv. ombudslui of economische inspectiediensten maar eens na.¹¹ Of rechtspraak. Courant worden onwettelijke zaken in contracten en algemene voorwaarden vastgelegd, gefactureerd of in rechte geëist.

2) Voldoende rechterlijke controle van de vordering is niet gegarandeerd. Op vlak van bewijsregels zou de rechter wel een controle moeten uitoefenen.¹² ¹³ Het zal evenwel vooral afhangen van de betrokken rechter: een *prima facie* controle van de stukken en een *schijn* van gegrondheid volstaan al.¹⁴ ¹⁵ De rechter moet dan verder nooit zaak dieper onderzoeken. Hoofdsommen, intresten en schadevergoedingen die een deftig juridisch nazicht niet kunnen doorstaan, ook zwart op wit op stukken terug te vinden, zullen zo in betalingsbevelen binnensluipen.¹⁶ ¹⁷

---

¹⁰ Omdat bevoorrechte schuldeisers met de opbrengsten na gedwongen uitvoering gaan lopen dan wel omdat gedwongen uitvoering onmogelijk is wegens gebrek aan beslagbare inkomsten of goederen: zie ook Juristenkrant, 29 april 2009, "Gerechtsdeurwaarders pleiten voor 'minnelijk' betalingsbevel", p. 11 : zie ook <http://www.gva.be/dekran/experts/johndewit/betaalbevel-moet-schulden-makkelijker-laten-innen-2.aspx> en met name "De deurwaarders wijzen het voorstel-Taelman helemaal af. "Het is blijkbaar alleen op maat van de advocatuur gesneden, het bedot de KMO's, want minstens 30% van de zaken die door de wet-Taelman naar de rechter zullen gaan, zullen toch nooit tot een betaling van de facturen leiden. En in de helft van de overige facturen zal het geld allicht naar bevoorrechte schuldeisers gaan en niet naar de KMO's", zo stelt hun vertegenwoordiger Patrick Van Buggenhout."

¹¹ Zie bijv. de jaarverslagen van de Ombudsdienst voor Telecommunicatie (<http://www.ombudsmantelecom.be/nl/jaarverslagen.html?IDC=44>)

¹² De bewijsregels zouden onverkort van toepassing zijn: M. Taelman, Juristenkrant 13 mei 2009, "Betalingsbevel biedt voldoende garanties voor rechter en consument", p. 12

¹³ Wat consumenten betreft, zou dit bijv. een controle kunnen betekenen op de toepassing van art. 1315 e.v. B.W. (= o.a. principe dat eiser diens vordering moet bewijzen en dat het burgerlijke bewijsstelsel 'gesloten' is) en art. 1341 B.W. (= noodzaak onderhandse akte voor vorderingen + 375 EUR) en 1347 B.W. (= uitzondering in geval van begin van schriftelijk bewijs) in het bijzonder en zouden bijv. alleen facturen of andere eenzijdig door de schuldeiser opgestelde stukken in beginsel niet volstaan ter bewijs zoals bijv. algemene voorwaarden waarvan niet blijkt dat de koper of afnemer ze heeft aanvaard (ook omdat art. 25 W.Kh. niet geldt ten aanzien van consumenten): ook zou dan nog relevant kunnen zijn bijv. art. 83decies of art. 88 WHPC

¹⁴ Een discriminatie kan nochtans aangemerkt worden wanneer op consumenten dezelfde bewijsregels van toepassing worden die normaal enkel gelden tussen kooplieden (of wanneer de rechtsbescherming bij een betalingsbevel in de eerste fase van de procedure louter afhankelijk is van de rechter voor wie de vordering is aanhangig gemaakt) (art. 10 en 11 Grondwet)

¹⁵ Zie ook F. EVERS, De Juristenkrant, 19 april 2009, "Het betalingsbevel: de rechter buiten spel?", p. 10-11 en met name "(...) bij het opstellen van de vordering, steevast gespeculeerd op het verstek en de onverantwoorde mentaliteit van (te) veel rechters die bij gebrek aan verweer al het gevorderde toekennen, niet zelden de redactie overlatend aan de griffier. Het valt te vrezen dat dit gebrek aan beroepsernst nu gehonoreerd zal worden in de nieuwe voorgestelde procedure..."

¹⁶ Zo bijv. de toepassing van regels inzake verjaring, van toepassing ongeacht de hoofdsom (en/of de accessoria) nu 0,01 EUR dan wel 100.000 EUR bedraagt. Of zo bijv. bij een opeisbaar gesteld consumentenkrediet wanneer zou blijken dat in de afrekening de aanrekening van de reeds gedane betalingen niet correct eerstens op de hoofdsommen is gebeurd (conform art. 27 en 27bis WCK) of wanneer vormvereisten in de kredietovereenkomst miskent zouden zijn (zie art. 14 en 86 WCK) of zaken zouden zijn afgesproken waardoor de schuldenaar in totaliteit enkel de ontleende som in kapitaal moet terugbetalen (zie ook 87 WCK) (wat bij een persoonlijke lening op afbetaling op 42 maanden van 10.000 EUR in kapitaal zonder bijkomende schadevergoeding al minimaal een verschil van 2262 EUR uitmaakt (aan max. JKP 12,5 (2009))). Of bijv. wanneer een bepaling omtrent een (grote of kleine) schadevergoeding in een contract met een consument niet-wederkerig is opgesteld, en hierdoor nietig is (art. 32, 15 WHPC).

¹⁷ Waarom in Duitsland wellicht bepaalde consumentenkredieten uitgesloten zijn van het toepassingsgebied van hun *Mahnverfahren* (omdat die grondig nazicht behoeven (van de afrekening)) alsook vorderingen die betalingen

3) Men veronderstelt te gemakkelijk dat de vermeende schuldenaar-particulier wel binnen de 30 dagen verzet zal aantekenen als de inhoud van het betalingsbevel niet klopt. Op straffe van de monddood.¹⁸ Het is dan erg om weten dat veel personen, die niet kunnen betalen wegens armoede of schuldoverlast en/of die alle verweer hebben opgegeven, sowieso niet zullen reageren. En dat veel personen de nodige juridische bagage niet hebben om te oordelen of gevorderde sommen onrechtmatig (kunnen) zijn of niet snel genoeg hun weg zullen vinden naar gepaste bijstand en hulp. Als ze dit al zinvol achten en niet vrezen dat de rechter ook een volgende keer maar de rol van ‘doorgeefluik’ of ‘lange arm van de schuldeiser’ speelt.¹⁹

5. Wat met minnelijke invordering en schuldbemiddeling in het bijzonder ?

De voorafgaande aanmaning en de uitnodiging bij het bevel om een betalingsregeling aan de rechter te vragen, nemen niet weg dat het louter bestaan van de procedure al ingaat tegen de promotie van buitengerechtelijke geschillenoplossing, minnelijke invordering en schuldbemiddeling.²⁰ Er is geen garantie dat het versturen van de aanmaning niet louter een formaliteit wordt. Of dat bemiddelaars en hulpverleners, ook buiten collectieve schuldenregeling om, hun werk niet onnodig zal worden bemoeilijkt.²¹ De grens tussen minnelijke en gerechtelijke invordering wordt ook te dun, zeker bij afwezigheid van genoeg *incentives* voor schuldeisers om voor openstaande schulden nog een traject van minnelijke invordering te doorlopen.²² Een gerechtelijke procedure is dan niet langer een *ultimum remedium*.

6. Moet een Belgisch betalingsbevel een kans krijgen ?

Ondernemers en ondernemingen moeten natuurlijk geholpen worden bij financiële problemen of ter voorkoming van faillissementen. Dit gebeurt gelukkig ook, door de overheid en hun belangenorganisaties.²³ Maar nee we moeten dit niet ook doen door een betalingsbevel met eenzijdig verzoekschrift te creëren voor ‘binnenlands rechtsverkeer’ of toch niet in zoverre dit particulieren en consumenten ongewenst hard kan raken. Dit is niet verantwoord en er zijn geen redenen toe. En het gaat om te beginnen al uit van een mogelijks foutieve veronderstelling dat (dreiging met) gerechtelijke invordering de ultieme oplossing voor betalingsachterstand

---

betreffen van zaken die gebruikelijk maar gebeuren na prestatie door de schuldeiser wanneer deze laatste dit nog niet heeft gedaan (art. 688 ZPO)

¹⁸ Zeker indien men in acht neemt dat in de Belgische voorstellen, i.t.t. de Verordening 1896/2006 (art. 20), er geen spoor te bekennen is van zgn. ‘heroverwegingsgronden’ waardoor in uitzonderlijke gevallen, ook wanneer geen verzet is aangetekend binnen de 30 dagen, een vermeende schuldenaar een betalingsbevel ‘toch nog’ kan aanvechten (wanneer verweerder met name ‘bijzondere omstandigheden’ kan aantonen waardoor hij destijds niet kon reageren waardoor rechten van verdediging zouden miskent zijn).

¹⁹ Een discriminatie is zichtbaar wanneer hierbij van een particulier op onverantwoorde wijze eenzelfde kennis, snelheid en pro-activiteit wordt verwacht als van een *professional* zoals een onderneming of de overheid, door evenzeer als bij hen (voor en na de procedure) een schuldbekentenis te willen afleiden uit de afwezigheid van een vorm van verzet of protest (art. 10 en 11 Grondwet)

²⁰ Beiden voorwaarden bestonden niet in het oorspronkelijk wetsvoorstel: deze kwamen er dankzij amendementen van CD&V die het betalingsbevel socialer wilden maken, wellicht ook door de commotie vanuit het middenveld en niet zozeer op basis art. 1339bis, 1339ter en 1340 Ger.W: zie ook <http://kamer.cdenv.be/actua/cdv-maakt-betalingsbevel-socialer>: *a contrario* Raad van State, <http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/52/1287/52K1287009.pdf>, doc. 1287/009, p. 06

²¹ Onder meer doordat met betalingsbevelen sneller kan worden bemoeilijkt dat een schuldbemiddelaar (ook zonder samenloop) het principe van ‘gelijkheid der schuldeisers’ respecteert, nog maar te zwijgen van de mogelijkheid van (onnodige) snelle bijkomende schuldopbouw door kosten van (niet-efficiënte) gerechtelijke invordering.

²² Dergelijke (geldelijke) *incentive* (voor een winstnastrevend bedrijf) zou er nog wel kunnen indien enkel de hoofdsom via een betalingsbevel zou kunnen worden bekomen en wanneer dan, met respect voor art. 5 WMI, bij minnelijke invordering ‘meer’ kan worden ingevorderd bij wanbetaling.

²³ Zie bijv. de Wet op de Betalingsachterstand bij Handelstransacties, het CASHEO-systeem voor achterstallige overheidsfacturen, kredietbemiddeling die gebeurt door belangenorganisaties, kredietwaarborgregelingen van de overheid, stimuleren begeleiding door experts en startende ondernemers, voorstellen rond goedkope rechtsbijstandverzekeringen, de nieuwe Wet op de Continuïteit van Ondernemingen etc.

is. Problemen met een dure, trage en ontoegankelijke justitie raken verder elke rechtsonderhorige: deze dient de wetgever niet op eenzijdig verzoek te verhelpen, en zeker niet per se met invoering van eenzijdige procedures, vooral niet wanneer dit maatschappelijk niet wordt gedragen.^{24 25 26}

---

²⁴ En waren we hiermee al niet begonnen, voor iedereen gelijk, onderneming, ondernemer, particulier, consument, met de wetten ter bestrijding gerechtelijke achterstand (met o.a. een actievere rol voor rechters tijdens procedures zodat deze niet onnodig lang duren door wangedrag een der procespartijen) en deze inzake de verhaalbaarheid van erelonen van advocaten (om kosten procedure beter te compenseren) of bijv. art. 735 Ger.W. inzake procedures die slechts korte debatten nodig hebben (met name ook voorzien voor het geval het -niet-betwiste- sommen betreft) ? Of de idee van een 'ééngemaakt juridisch loket' voor de rechtszoekende ? En waarom bijv. niet eens onze verstekprocedure onder de loep nemen, waarbij de verweerder toch minstens op normale manier door de rechter uitgenodigd wordt om zich te verweren, zoals gezond boerenverstand ons dicteert ? Of wat betreft onze summiere rechtspleging enkel een verlaging van de kosten te overwegen naast de afschaffing van een handtekening van een advocaat op het verzoekschrift, zonder afschaffing van de rechtswaarborgen in de vorm van een geschrift uitgaande van de schuldenaar en de voorafgaande aanmaning ? Of eens kijken naar Verordening 861/2007 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:199:0001:0022:NL:PDF>) houdende een procedure, een tegensprekelijke, die evenzeer snel, goedkoop en toegankelijk wil zijn (een Verordening die wellicht dan ook een bron van discriminatie is, met name ook van de Belgische consument en particulier, in hun rechtsverhouding met ondernemingen en ondernemers nu, aangezien deze procedure niet enkel geldsommen moet betreffen (maar ook bijv. reparaties of vervangingen van gekochte goederen) en aangezien deze procedure vooralsnog enkel van toepassing is op 'grensoverschrijdende gevallen' sinds 01/01/2009 en dus (nog) niet in geval van 'binnenlandse zaken').

²⁵ Zie dan ook dat langs gene zijde, langs de kant van de gewone burger, de consument, personen in armoede of met schulden, er niemand vragende partij is voor een betalingsbevel en dat onder meer volgende organisaties zich hebben uitgesproken tegen de plannen met het betalingsbevel: Vlaams Centrum Schuldbemiddeling (VCS), Welzijnszorg vzw, ACW, ACV, Fédé plus, Orde van Vlaamse Balies, het Platform Dag Zonder Krediet dat 14 organisaties omvat: VCS o Equipes Populaires o Centre d'appui services de médiation de dettes/Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling (Grep) o Crioc - Oivo o Dignitas o Groupement d'Initiative pour la Lutte contre le Surendettement o Groupe Action Surendettement o Centre de Référence du Hainaut o Réseau Financement Alternatif o Verbruikersateljee o KAV o Beweging van mensen met laag inkomen en kinderen o Groupe Prévention Surendettement (Liège) o Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen

²⁶ Opmerking: de voorstanders gaan er prat op dat enkel het middenveld, armenorganisaties en schuldbemiddelaars tegen het geplande betalingsbevel zijn hoewel de kritieken wel degelijk ook van rechtspractici komen en academici: zie met name dus bijvoorbeeld F. EVERS, De Juristenkrant, 19 april 2009, "Het betalingsbevel: de rechter buiten spel?", G. DISCART, De Juristenkrant, 19 april 2009, "Het Gerechtsdeurwaarders pleiten voor 'minnelijk' betalingsbevel" en E. BREWAEYS, <<Conclusies>>, Ius & Actores 2009/1, Groep de Boeck, 2009, Brussel, p. 83-85; zie verder bijvoorbeeld ook het bericht in De Morgen van 21 maart 2009, "Balie vindt wetsontwerp betalingsbevel 'te simplistisch'".